

آنها در امریکا مشغول تحصیل هستند به یک باره به فرار مغرورها تعبیر می شود. به هر حال ما دنبال آن هستیم که یک چرخش ایجاد کنیم. کاری که در بنیاد ملی نخبگان به صورت جدی روی آن کار کردیم و باعث شد در ۴ سال گذشته ۱۶۰۰ نخبه ما از ۱۰۰ دانشگاه برتر دنیا به کشور خود برگردند و برنامه‌ای را توسعه داده‌ایم که بتوانیم یک محیطی را آماده کنیم که بچه‌های خارج از کشور بتوانند برگردند و برگشت تنها در یک اقتصاد دانش بنیان ایجاد می شود. چون اگر اقتصاد بر پایه منابع زیر زمینی باشد فرق یک آدم نخبه با عادی قابل درک نیست. در حال حاضر بسیاری از این عزیزان که به کشور بازگشتند در استارت‌آپ‌ها مشغول فعالیت هستند و جالب است بدانید بسیاری از استارت‌آپ‌هایی که در حال رفتن به بورس هستند، توسط همین افراد پیاده‌سازی شده‌اند. نخبه‌هایی که در گوگل، مایکروسافت، فیس‌بوک و... مشغول به فعالیت بودند و الان در این استارت‌آپ‌ها فروش میلیاردری دارند از طرف دیگر از این تعداد ۱۶۰۰ نخبه که به کشور بازگشتند حدود ۳۵۰ نفر نیز

زدم تا آنجا که در حال حاضر همه ماسک‌های نانو در داخل تولید می شود؛ زمانی که کرونا، تازه در کشور شیوع پیدا کرده بود ظرفیت تولید ماسک کشور ۲۰۰ هزار تا بود که از این تعداد، مقدار کمی تولید می شد. اما ظرف یک ماه، اولین شرکت دانش بنیان ما توانست اولین دستگاه تولید ماسک نانو را بسازد، در ادامه چند شرکت دیگر نیز به این چرخه تولید دستگاه افزوده شدند. در حال حاضر ما صادر کننده دستگاه تولید ماسک نانو هستیم. توجه داشته باشید اطلاعات ما در مورد این بیماری نیز توسعه پیدا کرده و الان به این نتیجه رسیده‌ایم که ماسک‌های پارچه‌ای و قابل شست و شو هم برای کنترل این بیماری قابل استفاده است و این موارد اطلاعات جدید پزشکی در مورد این بیماری است که مشخص کرده هر نوع ماسکی قابل استفاده است و با آموزش‌هایی که دکتر حریری (معاون کل وزارت بهداشت) دادند براحتی هر کس می تواند از یک پیژامه نیز ماسک تولید کند. به هر حال من خوشحال هستم در حال حاضر بیش از ۵ میلیون ظرفیت تولید ماسک داریم.

من خاطرم هست که روزهای اول شیوع کرونا در امریکا ۴ بیمار را به یک دستگاه ونتیلاتور (دستگاه تنفس مصنوعی) وصل می کردند حتی نمونه‌هایی ساخته بودند که ۸ بیمار به یک دستگاه ونتیلاتور متصل می شد. این اتفاق وحشتناکی بود و خودشان هم در جریان بودند که از این ۸ نفر، تعدادی قربانی می شوند ولی ما این اتفاق‌های تلخ را در کشور خودمان نداشتیم. دقت کنید ساخت یک دستگاه ونتیلاتور آسان نیست و هزینه هر کدام بین ۲۰۰ تا ۳۰۰ میلیون تومان هست البته این قیمت داخلی است چرا که قیمت بین‌المللی آن خیلی بیشتر است و در یک مقطعی این دستگاه در بازار وجود نداشت که بتوانیم آن را خریداری کنیم؛ چون امریکایی‌ها و اروپایی‌ها ریخته بودند در بازار و هر چی از دستگاه ونتیلاتور گرفته تا وسایل اتاق آی سی یو مواد ضد عفونی را خریده بودند و ما همه اینها را توسط شرکت‌های داخل تولید کردیم و در حال حاضر نیاز نیست وسیله‌ای برای این بیماری از خارج کشور وارد شود.

■ در حال حاضر وضعیت ساخت واکسن کرونا در کشور در چه مرحله‌ای است؟

برای تولید واکسن کرونا ما با ۶ شرکت و پژوهشگاه قرارداد داریم که از این تعداد، ۲ قرارداد خوب پیش رفته و به مرحله کار آزمایی بالینی حیوانی رسیده ولی هنوز نیاز است که صبر کنیم، چون کرونا یک ویروس بشدت پیچیده است و در تمام دنیا نیز وضعیت ساخت واکسن به همین حالت است اگر ویروس یک ویروس ساده بود واکسن انسانی آن خیلی زود ساخته شده بود.

■ کمتر از یکسال از عمر دولت باقی مانده در این مدت چه طرح‌هایی هست که تمایل دارید حتماً به نتیجه برسد؟

من بشدت تمایل دارم بحث مراکز دانش بنیان در کشور تثبیت شود و برای رسیدن به این هدف در این مدت باقی مانده هر کاری نیاز باشد انجام خواهم داد که دیگر برگشت نداشته باشیم. وقتی شاهد هستم این روزها همه در خصوص اقتصاد دانش بنیان صحبت می کنند این یک دستاورد بزرگ است. من هرگز یاد نمی رود که در این دانشگاه خودم یعنی دانشگاه صنعتی شریف که در آن بزرگ شدم به عنوان دانشجو وارد والان استاد آن هستم مرا مسخره می کردند که این بچه بازی راه انداخته است. وقتی اولین مرکز نوآوری راه اندازی شد گفتن فلانی در دانشگاه سوپرمارکت باز کرده والان خوشبختانه کل دانشگاه تبدیل به مرکز نوآوری شده است. از نگاه من کل این شهر باید به مرکز نوآوری تبدیل شود. چون توسعه کشور زمانی اتفاق می افتد که کل شهر تهران تبدیل شود به پارک علم و فناوری و این بچه‌ها بتوانند براحتی در آن کار کنند و اگر کسی کار آفرین است باید بتواند از داخل اتاق خود این کار را انجام دهد. این دقیقاً کاری است که ما در ناحیه‌های نوآوری داریم انجام می دهیم. ولی متأسفانه بعضی از دوستان در وزارت علوم می خواهند برای این ناحیه‌های نوآوری قانون بگذارند و قانون محدودیت ایجاد می کند و با قانون، نوآوری از بین می رود و دیگر توسعه ایجاد نمی شود و به تبع آن اقتصادی شکل نخواهد گرفت. اقتصاد نوآور به یک ذهن وحشی نیاز دارد که به هر سمت برود نوآوری ایجاد کند. ما به عنوان دولت، تنها کاری که می توانیم انجام دهیم این است که جلوی آن را نگیریم و محدودیت برای آن ایجاد نکنیم. خوشبختانه با کمک رهبری امسال وضعیت بودجه ما بهتر خواهد شد و ما سرمایه‌گذاری لازم را در این حوزه انجام خواهیم داد.

اولین و بزرگترین استارت‌آپی که به بورس ورود پیدا کرد استارت‌آپ «آپ» بود که بیش از ۲۰ هزار میلیارد تومان در تابلوی بورس، ارزش گذاری شده است و در حال حاضر ۳۵ شرکت دانش بنیان و استارت‌آپ در تابلوی بورس قرار دارد که ۱۸۰ هزار میلیارد تومان ارزش گذاری شده است. پیش‌بینی ما این است که تا پایان این دولت، بیش از ۷۰ شرکت خواهیم داشت، البته ما در حال ترغیب شرکت‌ها برای ورود به بورس هستیم

■ وضعیت تولید ماسک برای مردم به چه صورتی است؟

ظرفیت تولید ماسک در داخل کشور روزانه بیش از ۱۰ میلیون است.

■ پس چرا در دسترس نیست؟

در دسترس هست.

■ اما با قیمت بسیار بالا، قبول دارید؟

قیمت برمی گردد به نظارت در بازار و موارد دیگر، اتفاقی که بتازگی افتاد و ما به آن معترض بودیم ممنوعیت صادرات ماسک بود و به نوعی وقتی صادرات ممنوع شود قیمت تا حدودی پایین می آید. خیلی از شرکت‌ها تولید داشتند برای صادرات چرا که با این قیمت دلار برای آنها صادرات صرفه اقتصادی داشت و این وسط بسیاری از شرکت‌ها هم برای صادرات ماسک مذاکره کرده بودند و تعدادی در حال صادرات بودند اما خوب بالا این ممنوعیت خسارت زیادی به این شرکت‌ها وارد شد.

■ آیا آماری در دست هست که با شیوع کرونا شرکت‌های دانش بنیان و استارت‌آپ‌ها توانسته‌اند چه خدماتی را به کادر درمان یا مردم ارائه دهند؟

جزو اعضای هیأت علمی دانشگاه‌های کشور شدند. از نگاه من آمار پایین دانشجویان ما در خارج از کشور یک زنگ خطر محسوب می شود چون باید تبادل دانش با تمام دنیا وجود داشته باشد و در عین حال زمینه را به صورتی طراحی کنیم که دانشجویان ما بعد از اتمام تحصیل به کشور برگردند و بستر استفاده از دانش آنها نیز مهیا باشد.

■ اواخر سال گذشته شما در گفت‌وگویی اعلام کردید برای تولید ۵ میلیون ماسک برای کادر درمان با شرکت‌های دانش بنیان قرارداد امضا شده، آیا این امکان وجود ندارد شرکت‌های دانش بنیان برای عموم مردم ماسک با قیمت پایین تولید کنند چون در حال حاضر راه کنترل و پیشگیری از کرونا توصیه به استفاده از ماسک است و در عین حال بالا بودن قیمت ماسک به صورتی است که شاید برای قشر کم درآمد، تهیه آن چندان آسان نباشد آیا برای حل این معضل معاونت برنامه خاصی دارد؟

شرکت‌های دانش بنیان در تولید ماسک در حوزه نانو فعال هستند. البته من در آن گفت‌وگو در مورد تولید دستگاه ماسک توسط شرکت‌های دانش بنیان حرف